

ΚΕΙΜΕΝΟ: Το πιο γλυκό ψωμί, λαϊκό παραμύθι, σελ. 18

Το λαϊκό αυτό παραμύθι κατατάσσεται στην κατηγορία των *διδασκικών παραμυθιών*.

Χαρακτηριστικά παραμυθιών:

1. Απουσία τόπου και χρόνου και ανωνυμία των ηρώων.
2. Χρήση μαγικών και υπερφυσικών στοιχείων.
3. Απλή και κατανοητή γλώσσα.
4. Χρήση του διαλόγου που προσφέρει ζωντάνια και αμεσότητα.
5. Το ηθικό δίδαγμα στο τέλος του παραμυθιού.
6. Το καλό και χαρούμενο τέλος στις περισσότερες περιπτώσεις.

Θεματικά κέντρα του παραμυθιού

1. Η δυστυχία-ανορεξία: ο βασιλιάς τα είχε όλα, δε χρειαζόταν να προσπαθήσει για τίποτα κι όμως αυτό το γεγονός τον έκανε δυστυχισμένο. Η δυστυχία στο παραμύθι εκφράζεται ως ανορεξία.
2. Η σοφία και η εσωτερική γαλήνη του ανθρώπου που εργάζεται, κοπιάζει για να αποκτήσει κάτι και μ' αυτόν τον τρόπο αντλεί ικανοποίηση μέσα από τη δουλειά του.

Ενότητες

1. Κάποτε...λόγος: Το πρόβλημα του βασιλιά.
2. Οπού...γιατρευτείς: Η εμφάνιση του γέροντα και οι συμβουλές του.
3. Από την ίδια μέρα ο βασιλιάς...περίμενε: Η λανθασμένη εφαρμογή της συμβουλής και ο θυμός του βασιλιά.
4. Άκουσε ...λείψει: Η δοκιμασία του βασιλιά και η γιατρεία του.

Το περιεχόμενο και η μορφή του λαϊκού παραμυθιού

Ο μύθος δομείται στα μοτίβα **πρόβλημα-συμβουλή, δοκιμασία-ικανοποίηση**. Το πρόβλημα είναι η ανορεξία του βασιλιά προς τα πλούσια φαγητά του παλατιού. Ο σοφός γέροντας συστήνει το "γλυκό ψωμί", το βασικό διατροφικό είδος των απλών ανθρώπων. Το ψωμί όμως το κερδίζει κανείς με τη δουλειά του και τον μόχθο από την καλλιέργεια της γης. Η δοκιμασία του βασιλιά στις τρεις ημέρες σκληρής δουλειάς θα του χαρίσει την πολυπόθητη όρεξη και θα δώσει χαρά και νόημα στη ζωή του.

Αφηγηματικοί τρόποι: αφήγηση, περιγραφή, διάλογος

Χαρακτηρισμοί προσώπων:

Βασιλιάς

Είναι οκνηρός, παράξενος και γκρινιαρής. Διαθέτει εξουσία αλλά όχι και σοφία. Δεν εργάζεται και αισθάνεται πλήξη, είναι όλη την ημέρα ξαπλωμένος και τίποτα δεν μπορεί να τον ικανοποιήσει. Στην αρχή είναι αυταρχικός και απειλητικός, στη συνέχεια όμως υπακούει στις συμβουλές του σοφού γέροντα, ηρεμεί, συνειδητοποιεί την αξία της εργασίας και βρίσκει το νόημα της ζωής που έψαχνε.

Γέροντας

Δεν έχει την εξουσία και τη δύναμη του βασιλιά αλλά διαθέτει πείρα και σοφία και μπορεί να συμβουλευεί τους άλλους. Γνωρίζει πολύ καλά την αξία της εργασίας και της δημιουργικότητας και ξέρει ποιο είναι το πραγματικό νόημα της ζωής. Έτσι, γίνεται ο σύμβουλος του βασιλιά και τον οδηγεί στη λύση του προβλήματός του και στην ευτυχία.

ΣΧΗΜΑΤΑ ΛΟΓΟΥ:

- **μεταφορές:** και καρφάκι δε μου καίγεται, πέσανε με τα μούτρα στη δουλειά, το πρόσωπό του έγινε κόκκινο από χαρά
- **παρομοιώσεις:** σαν πεινασμένος λύκος
- **επαναλήψεις:** κάποτε ήταν ένας πλούσιος βασιλιάς, πολύ πλούσιος
- **εικόνες:** η εικόνα της αμφίεσης του βασιλιά, η περιγραφή του χωριού, το θέρισμα, το αλώνισμα, το ζύμωμα και το φούρνισμα του ψωμιού